

НЕБРАТ Вікторія,

доктор економічних наук, старший науковий співробітник,
завідувачка відділу економічної історії ДУ «Інститут економіки та
прогнозування НАН України»

КУРБЕТ Олександра,

кандидат економічних наук, науковий співробітник відділу економічної
історії, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»

ПРОПОЗИЦІЇ ДО РЕЗОЛЮЦІЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Беручи до уваги історичний досвід успішних країн, які перебувають і розвиваються в умовах нестійкого миру та високої мобілізаційної готовності суспільства (Держава Ізраїль, Південна Корея), необхідне «перезавантаження» системи вищої освіти і науки (а в подальшому – початкової та середньої освіти), системи публічного управління, економічної політики держави. Генеральним напрямом змін має стати забезпечення обороноздатності та національної безпеки за рахунок досягнення якісних переваг над противником.

1. Для забезпечення економічної та оборонної могутності держави, посилення готовності до збройного самозахисту з використанням високотехнологічних засобів та найсучаснішої зброї, підтримання боєздатності Збройних сил України на рівні, адекватному загрозам, тобто досягнення якісної переваги над недружнім оточенням, життєво важливим є зміцнення інноваційного потенціалу Збройних сил України. Тому необхідно виробити комплекс заходів щодо:

- перерозподілу ресурсів держави на розвиток наукових досліджень фундаментального та прикладного (безпосередньо військового) характеру;
- запровадження фіскальних і кредитних механізмів стимулювання науково-технічних та експериментально-конструкторських робіт, інноваційних розробок, спрямованих на досягнення якісної переваги у сучасних видах озброєння, розвідки, захисту населення і т. ін. (*Кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів України*).

2. Відновлення економіки має здійснюватися на засадах її структурного оновлення та модернізації, тобто реструктуризації. Необхідно забезпечити зміцнення суб'єктності та суверенітету України, незалежно від проектів і обсягів зовнішньої допомоги; дотримуватися принципу комплексного використання фінансових ресурсів, науково-технологічних результатів для досягнення паритету військових і цивільних, економічних і

соціальних завдань (*Національна рада з відновлення України від наслідків війни*).

3. Відповідно до завдань забезпечення якісної воєнно-економічної та військово-технічної переваги над противником, необхідно здійснити перегляд структури підготовки фахівців за спеціальностями, планів набору абітурієнтів за кошти державного бюджету, навчальних програм і планів з метою приведення у відповідність системи вищої освіти до потреб воюючої країни та країни під постійною загрозою (*Міністерство освіти та науки України*).

4. Для протидії негативним наслідкам вимушеної освітньої міграції, зменшення ризиків втрати людського інтелектуального потенціалу України в умовах війни вважаємо за доцільне:

- впровадження загальнонаціональних програм внутрішньої освітньо-наукової мобільності як заходу швидкого реагування на зміни та створення умов для збереження інтелектуального капіталу;
- забезпечення координації, врегулювання та оптимізації з боку МОН України релокації університетів до більш безпечних регіонів України як з метою урахування інтересів усіх учасників освітнього процесу, так і для визначення напрямів поновлення роботи постраждалих ЗВО;
- врахування міжнародного досвіду, отриманого завдяки програмам підтримки українських студентів, науковців та дослідників, у програмах перебудови та повоєнного відновлення освітнього процесу (*Кабінет Міністрів України, Міністерство освіти та науки України*).